

I

(Резолюции, препоръки и становища)

СТАНОВИЩА

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

СТАНОВИЩЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 20 април 2009 година

относно предложение за регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 332/2002 за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите-членки

(CON/2009/37)

(2009/C 106/01)

Въведение и правно основание

На 17 април 2009 г. Европейската централна банка (ЕЦБ) получи искане от Съвета на Европейския съюз за становище относно предложение за регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 332/2002 за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите-членки ⁽¹⁾ („предложеният регламент“ ⁽²⁾).

ЕЦБ е компетентна да даде становище на основание член 105, параграф 4 от Договора за създаване на Европейската общност, тъй като ЕЦБ администрира подкрепата, отпусната по този механизъм. Управителният съвет прие настоящото становище съгласно изречение първо на член 17.5 от Процедурния правилник на Европейската централна банка.

1. Общи забележки

ЕЦБ счита, че при сегашните финансови обстоятелства е по-вероятно държавите-членки извън еврозоната да поискат подкрепа по механизма за средносрочна финансова подкрепа за разлика от първоначално предвиданото, и че е вероятно техните искания за подкрепа да включват по-големи суми, отколкото се очакваше през 2002 г., когато Регламент (ЕО) № 332/2002 влезе в сила, и през 2008 г., когато той беше изменен. Поради това ЕЦБ счита, че с оглед на международното икономическо и финансово развитие, потенциалното търсене на подкрепа може да надхвърли настоящия таван от 25 милиарда евро и приветства предложеното увеличаване на тавана до 50 милиарда евро, за да се даде възможност на Общността да одобри потенциални искания за финансова подкрепа.

В тази връзка ЕЦБ отбелязва, че процедурата, предвидена в предложениия регламент, трябва да съответства напълно на забраната за парично финансиране, установена в член 101, параграф 1 от Договора, тълкувана във връзка с Регламент (ЕО) № 3603/93 на Съвета от 13 декември 1993 г. за уточняване на дефинициите за прилагането на забраните, посочени в член 104 и член 104б, параграф 1 от Договора ⁽³⁾. По-специално, ЕЦБ

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 332/2002 от 18 февруари 2002 г. за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите-членки (ОВ L 53, 23.2.2002 г., стр. 1).

⁽²⁾ COM(2009) 169 окончателен.

⁽³⁾ ОВ L 332, 31.12.1993 г., стр. 1.

счита, че предвиденото в предложения регламент увеличаване на сумата на предоставяната подкрепа до 50 милиарда EUR ще бъде финансирано изключително от бюджетите на държавите-членки, и че то няма да включва мостово финансиране или рефинансиране от страна на Европейската система на централните банки. В тази връзка се очаква, че сметката на Общността при ЕЦБ и сметките на държавите-членки при националните централни банки (НЦБ) ще разполагат напълно със средства по всяко време.

2. Специфични забележки

2.1 Предложен нов член 9а

ЕЦБ напълно разбира необходимостта да се осигури добро управление на средносрочната финансова подкрепа от Общността. Въпреки това ЕЦБ отбелязва, че предложеният нов член 9а би могъл да се тълкува в смисъл, че Европейската сметна палата е компетентна да извършва финансов одит на отчетите на ЕЦБ и НЦБ. Съобразно с това ЕЦБ предлага да се ограничи изрично обхватът на предложени нов член 9а до държавите-членки, които получават средносрочна финансова подкрепа от Общността, като така се признава съществуващата правна рамка на член 27 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, която се прилага спрямо ЕЦБ и НЦБ.

2.2 Изискване за консултиране с Комисията

Член 2 от Регламент (ЕО) № 332/2002 изисква държава-членка, която не е приела еврото, да се консултира с Комисията, ако „предлага да търси източници на финансиране извън Общността, които са обект на определени условия на икономическата политика“. Предлага се, фразата „определени условия на икономическата политика“ да се измени, за да се поясни, че фразата „определени условия на икономическата политика“ включва „предварително определени критерии за квалификация“, която поради това недвусмислено би обхванала вида на условията, които ще се използват в новия тип мерки на Международния валутен фонд ⁽¹⁾.

2.3. Предоставяне на средносрочна финансова подкрепа от Общността като превантивна мярка

Отбелязва се, че изменените съгласно предложението член 3, параграф 2 и член 5, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 332/2002 не съдържат посочване на „съпровождаща програма“, каквото има в настоящата редакция на тези членове. Изпускането от текста на това посочване предполага промяна в приложното поле на средносрочната финансова подкрепа от Общността по начин, че тази подкрепа би била предоставяна единствено за фактически, а не за потенциални проблеми, свързани с платежния баланс. В тази връзка член 119, параграф 1 от Договора изрично препраща към предоставяне на подкрепа, ако дадена държава-членка е „сериозно заплашена“ от затруднения по отношение на нейния платежен баланс. Член 3, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 332/2002 препраща също към предоставяне на подкрепа, ако държава-членка е „сериозно застрашена“ от (а не — фактически „изпитва“) затруднения с платежния си баланс. Посочването на „съпровождаща програма“, каквото се съдържа понастоящем в член 3, параграф 2 и член 5, параграф 1 от Регламент № 332/2002, по същество предвижда рамка, по която може да се предоставя превантивна подкрепа. Би било полезно, ако посочването на „съпровождаща програма“ се добави обратно в член 3, параграф 2 и член 5, параграф 1.

2.4 Естество на предложени нов „меморандум за разбирателство“

Би било желателно да се подобри последователността при описанието на „меморандума за разбирателство“, който би бил изискуем по предложени нов член 3а. По-конкретно, съображение 2 споменава, че този меморандум ще бъде „договорен“, докато предложеният нов член 3а загатва, че меморандумът ще има по-скоро характер на едностранен документ, който уточнява „утвърдените от Съвета условия“. Тъй като редакцията на член 3а следва в общи линии тази на член 119, параграф 2 от Договора, ЕЦБ предлага съображение 2 да се приведе в съответствие с редакцията на предложени нов член 3а.

⁽¹⁾ Виж „IMF Overhauls Lending Framework“ (МВФ променя кредитната рамка), прессъобщение № 09/85, 24 март 2009 г. на уебсайта на Международния валутен фонд: <http://www.imf.org>

3. Предложения за изменения

В случаите, когато настоящото становище води до изменения на предложения регламент, предложенията за изменения са представени в приложението.

Съставено във Франкфурт на Майн на 20 април 2009 година.

Председател на ЕЦБ
Jean-Claude TRICHET

ПРИЛОЖЕНИЕ

Предложения за изменения

Текст, предложен от Комисията	Изменения, предложени от ЕЦБ

Изменение 1

Съображение 2 от предложениния регламент

„Предвид натрупания по отношение на функционирането на средносрочната финансова подкрепа опит следва да бъдат уточнени съответните задачи и отговорности на Комисията и на засегнатите от прилагането на регламента държави-членки. В допълнение, условията за предоставяне на финансова подкрепа следва да бъдат подробно описани в меморандум за разбирателство, който ще бъде договорен между Комисията и съответната държава-членка.“	„Предвид натрупания по отношение на функционирането на средносрочната финансова подкрепа опит следва да бъдат уточнени съответните задачи и отговорности на Комисията и на засегнатите от прилагането на регламента държави-членки. В допълнение, условията за предоставяне на финансова подкрепа следва да бъдат подробно описани представени в меморандум за разбирателство, който ще бъде договорен между Комисията и съответната държава-членка.“

Мотиви – виж параграф 2.4 от становището

Изменение 2

Съображение 4 от предложениния регламент

„Доброто управление на получената от Общността финансова подкрепа е от първостепенно значение. Поради това предвидената в съществуващите кредитни споразумения възможност за провеждане на проверки по инициатива на Европейската сметна палата и на Европейската служба за борба с измамите следва да бъде заложена и в настоящия регламент.“	„Доброто управление на получената от Общността финансова подкрепа е от първостепенно значение. Поради това, без да се засяга член 27 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка , предвидената в съществуващите кредитни споразумения възможност за провеждане на проверки по инициатива на Европейската сметна палата и на Европейската служба за борба с измамите в държава-членка, получила средносрочна финансова подкрепа от Общността , следва да бъде заложена и в настоящия регламент.“

Мотиви – виж параграф 2.1 от становището

Изменение 3

Член 2 от Регламент (ЕО) № 332/2002

„В случаите, когато държава-членка, която не е приела еврото, предлага да търси източници на финансиране извън Общността, които са обект на определени условия на икономическата политика, тя се консултира първо с Комисията“	„В случаите, когато държава-членка, която не е приела еврото, предлага да търси източници на финансиране извън Общността, които са обект на определени условия на икономическата политика, включително на предварително определени критерии за квалификация , тя се консултира първо с Комисията“

Мотиви – виж параграф 2.2 от становището

Изменение 4

Член 1, параграф 2 от предложениния регламент

„Съответната държава-членка обсъжда с Комисията оценката на своите финансови нужди и представя проектопрограма за преустройство.“	„Съответната държава-членка обсъжда с Комисията оценката на своите финансови нужди и представя проектопрограма за преустройство или съпровождаща програма .“

Мотиви – виж параграф 2.3 от становището

Текст, предложен от Комисията	Изменения, предложени от ЕЦБ

Изменение 5

Член 1, параграф 4 от предложениния регламент

„1. Комисията предприема необходимите мерки, с цел да проверява периодично в сътрудничество с Икономическия и финансов комитет, доколко икономическата политика на държавата-членка, ползваща кредита от Общността, съответства на програмата за преустройство и на другите условия, посочени от Съвета съгласно член 3. За тази цел държавата-членка предоставя на разположение на Комисията цялата необходима информация и ѝ оказва пълно сътрудничество.“	„1. Комисията предприема необходимите мерки, с цел да проверява периодично в сътрудничество с Икономическия и финансов комитет, доколко икономическата политика на държавата-членка, ползваща кредита от Общността, съответства на програмата за преустройство или на съпровождащата програма и на другите условия, посочени от Съвета съгласно член 3 и член 3а . За тази цел държавата-членка предоставя на разположение на Комисията цялата необходима информация и ѝ оказва пълно сътрудничество .“

*Мотиви – виж параграф 2.3 от становището***Изменение 6**

Член 1, параграф 6 от предложениния регламент

„Европейската сметна палата има право да провежда такива финансови проверки или одити, каквито тя счита за целесъобразно във връзка с управлението на тази подкрепа. Комисията, в т.ч. Европейската служба за борба с измамите, има право да изпраща свои служители или надлежно упълномощени представители за провеждане на такива технически или финансови проверки или одити, каквито тя счита за целесъобразно във връзка с управлението на средносрочната финансова подкрепа от Общността.“	„ Без да се засяга член 27 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка Европейската сметна палата има право да провежда такива финансови проверки или одити в държава-членка, получила средносрочна финансова подкрепа от общността , каквито тя счита за целесъобразно във връзка с управлението на тази подкрепа. По този начин Комисията, в т.ч. Европейската служба за борба с измамите, има право да изпраща свои служители или надлежно упълномощени представители за провеждане на такива технически или финансови проверки или одити, каквито тя счита за целесъобразно, в държави-членки, получаващи във връзка с управлението на средносрочната финансова подкрепа от Общността, във връзка с тази подкрепа .“

Мотиви – виж параграф 2.1 от становището